

## SUOMALAINEN EDUNVALVONTA TARVIKSEE LISÄÄ AVOIMUUTTA – LOBBAUKSEN AVOIMUUSREKISTERI ON TARPEEN

16.2.2021

Nyt julkaistun ”Lobbauksen nykytila Suomessa valtiollisella tasolla” -tutkimuksen (16.2.2021) mukaan sekä päättäjät että lobbarit pitävät päätöksentekoa yleisesti läpinäkyvänä ja päättäjille viestimistä helppona. Päättäjät kokivat myös intressiryhmien kuulemisen ja itseensä kohdistuvan lobbauksen olevan tasapuolista. Päättäjillä olisi kuitenkin intressi saada enemmän tietoa lobbauksesta. Tähän suomalaiset lobbarit ovat valmiita.

Tutkimuksen tulokset antavat vahvan tuen sille, että lobbaus on merkittävä osa demokratiaa. Taitava päättäjä kuuntelee ennen päätöksentekoa eri intressi- ja asiantuntijatahoja. Dialogi tarjoaa tietoa ja syventää käsityksiä päätösten merkityksestä ja vaikutuksista. Tätä dialogia on syytä avata lisää.

Lobbauksesta saatavilla oleva virallinen tieto on tutkimuksen mukaan määrällisesti runsasta, mutta vielä varsin rajallista ja hankalasti hyödynnettävää. Virallisesta vaikuttamisesta julkaistaan hyvin tietoa, kuten vaikkapa eduskunnan valiokuntakäsittelyjen asiantuntijakuulemisista. Tutkimus osoittaa, että tarvetta on lisätä erityisesti lainsäädännön valmisteluun ja budjettivallan käyttöön liittyvän vaikuttamistyön läpinäkyvyyttä.

Suomalainen lobbarikenttä kannattaa lobbauksen avoimuusrekisterin käyttöönottoa. Rekisteri tekee näkyväksi mihin asioihin vaikutetaan, ketkä vaikuttavat ja on käyttäjilleen hallinnollisesti mahdollisimman kevyt. Sääntelyä valmistellaan parhaillaan oikeusministeriön johdolla.

Kansanedustajat ja ministerit kohtaavat tutkimuksen mukaan eniten lobbaamista. Myös ministeriöiden keskeisimmät viranhaltijat ovat vaikuttamisen kohteena. Valtion virastojen johtavat viranhaltijat sen sijaan eivät tutkimuksen mukaan näyttäyty kovin keskeisenä lobbauksen kohteena. Nyt valmistunut tutkimus tukee Edunvalvontafoorumin näkemystä, että rekisterin soveltamisalaksi on tarkoituksenmukaista ottaa ensivaiheessa eduskunta ja ministeriöt.

Nyt meillä on mahdollisuus nousta lobbauksen avoimuuden mallimaaksi. Muut Pohjoismaat tulevat siinä jälkijunassa. Niissä ei ole vielä edes suunnitteilla lakiin pohjautuvaa sääntelyä lobbaukselle.

***Edunvalvontafoorumi on lobbareiden verkosto, eli yritysten ja yhteisöjen edunvalvontatehtävissä työskentelevien vaikuttamisen ammattilaisten perustama vapaa keskustelufoorumi. Edunvalvontafoorumi on rekisteröimätön yhdistys.***

Tuomo Yli-Huttula

Puh. 040 652 911

Finanssiala ry:n viestintä- ja yhdyskuntasuhdejohtaja